

5. LUOKKA

Vuorovaikutus ja kaveritaidot

Tehtävien tarkoituksena on vuorovaikutus- ja kaveritaitojen sekä riidanratkaisutaitojen vahvistaminen. Tarkoituksena on antaa oppilaille konkreettisia riidanratkaisukeinoja.

Välineet: Tulosteet sivuilta 3–5 (Kaksi askelta eteenpäin -leikin lauseet ja kyltit luokan seiniin), teippiä.

Aloitus: KAKSI ASKELTA ETEENPÄIN

Aiheeseen virittäydytään leikillä Kaksi askelta eteenpäin. Oppilaat ohjataan riviin seisomaan. Opettaja seisoo luokan edessä selkä oppilaisiin päin. Oppilaita pyydetään aluksi miettimään kulunutta viikkoa. Tämän jälkeen opettaja lukee lauseita, ks. alla ja sivu 3. Oppilaat etenevät leikissä sen mukaisesti, miten itse arvoivat toimineensa viimeksi kuluneen viikon aikana. Ensimmäisenä opettajan selkää koskenut oppilas pääsee seuraavaksi lauseiden lukijaksi. Lauseita voi myös keksiä itse lisää.

HUOMIO Jos leikkiä leikitään sisällä luokassa, eikä etäisyyttä edessä olevan ja rivissä seisovien oppilaiden välillä ole paljoa käytettävissä, sovitaan, että askel tarkoittaa jalkaterän mittaista askelta.

Edessä seisova lukee seuraavat lauseet (lauseet tulostettavissa sivulta 3):

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos sanoit aamulla huomenta opettajalle tai oppilaalle.

Ota askel taaksepäin, jos olet tönäissyt toista naulakolla.

Ota askel eteenpäin, jos olet hymyillyt vastaantulijalle.

Ota askel taaksepäin, jos olet kiroillut.

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos olet pyytänyt anteeksi.

Ota askel eteenpäin, jos kaveri on kertonut sinulle huolensa.

Ota askel taaksepäin, jos olet sanonut läpällä jotain ilkeää.

Ota askel eteenpäin, jos olet puolustanut kaveria.

Ota askel taaksepäin, jos olet nauranut kaverin mokalle.

Ota askel eteenpäin, jos olet pyytänyt apua.

Ota askel eteenpäin, jos olet kehunut kaveria.

Ota askel taaksepäin, jos olet arvostellut toisen vaatteita.

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos olet pystynyt rauhoittamaan itsesi, vaikka sinua on harmittanut kovasti.

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos tsemppasit kavereita, kun olitte pelissä häviöllä.

Työskentely: RAUHANRAKENNUSRATA

Teipataan Rauhanrakennusradan kyltit luokan seiniin tai lattiaan. Koko rata voidaan merkitä teipillä lattiaan.

RAUHANRAKENNUSRATA - toimintaohjeet

1. Pohditaan yhdessä, mistä asioista koulussa syntyy riitoja. Entä kotona ja vapaa-ajalla? Opettaja kirjaa riidanaiheet taululle.
2. Opettaja jakaa oppilaat pareihin, jotka valitsevat itselleen yhden riidanaiheen.
3. Opettaja kertoo, että luokkaan on rakennettu rauhanrakennusrata ja näyttää, mistä rata alkaa.
4. Opettaja esittelee radan varrella olevan pysäkit, jotka on merkitty kyltein esimerkiksi luokan eri seinille/lattiaan. Opettaja kertoo oppilaille toimintaohjeet pysäkeillä (ks. alla).
5. Parit aloittavat kuvitteellisen riidan luokan keskellä. Hetken riidellyään he siirtyvät ensimmäisen kyltin luo, sitten toisen, kolmannen ja lopuksi neljännen, ja toimivat kyltissä lukevan ohjeen mukaan.
6. Lopuksi vapaaehtoiset parit voivat esittää toisille, miten heidän riidalleen kävi rauhanrakennusradalla, tai opettaja esittää kohdat jonkun oppilaan kanssa. Keskustellaan siitä, miltä radalla eteneminen tuntui, ja mitä radalla opituista asioista voitaisiin ottaa mukaan arkielämään.

PYSÄKKI-ohjeet (Ohjeet tulostettavissa sivulta 6. Ohjeet kannattaa laittaa luokan seinälle näkyviin.)

OLE SAMAA MIELTÄ

Kun toinen on sinulle vihainen tai loukkaantunut, keksi yksi asia, josta voit olla toisen kanssa aidosti samaa mieltä. Yllättävästi tämä saattaa toimia. Molemmat saavat kertoa oman näkemyksensä. Jatkaa rataa eteenpäin.

KERRO MILTÄ SINUSTA TUNTUU

Kerro rehellisesti, miltä riita tai toisen käytös sinusta tuntuu. Se vaatii rohkeutta, mutta vie eteenpäin rauhanrakennusradalla. Kuunnelkaa keskeyttämättä molempien tunteet riitaan liittyen. Harjoitelkaa kuuntelua ilman, että yritätte keksiä puolustuksia tai selityksiä. Molemmat saavat kertoa omat tunteensa rauhassa ilman, että toinen keskeyttää.

MITÄ TOIVOISIT TAPAHTUVAN?

Kun olette olleet molemmat samaa mieltä toisen kanssa ja kertoneet, miltä teistä tuntuu, voitte siirtyä rauhanrakennusradan kolmannelle pysäkillä. Kertokaa molemmat, mitä toivoisitte nyt tapahtuvan. Haluatteko unohtaa riidan, antaa anteeksi, pyytää anteeksi tai tehdä jotakin muuta?

YSTÄVYYDEN KULMA

Tämän jälkeen voitte siirtyä radalla maaliin eli ystävyden kulmaan. Jutelkaa vielä hetki, miltä radan kulkeminen teistä tuntui ja mikä oli helpoin tai vaikein kohta

Lopetus: Lopuksi pyyhitään riidanaiheet pois taululta. Oppilaat saavat tulla piirtämään tai kirjoittamaan taululle tsemppiviestejä sekä rauhaan ja ystävyteen liittyviä sanoja ja kuvia.

KAKSI ASKELTA ETEENPÄIN -leikin lauseet

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos sanoit aamulla huomenta opettajalle tai oppilaalle.

Ota askel taaksepäin, jos olet tönäissyt toista naulakolla.

Ota askel eteenpäin, jos olet hymyillyt vastaantulijalle.

Ota askel taaksepäin, jos olet kiroillut.

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos olet pyytänyt anteeksi.

Ota askel eteenpäin, jos kaveri on kertonut sinulle huolensa.

Ota askel taaksepäin, jos olet sanonut läpällä jotain ilkeää.

Ota askel eteenpäin, jos olet puolustanut kaveria.

Ota askel taaksepäin, jos olet nauranut kaverin mokalle.

Ota askel eteenpäin, jos olet pyytänyt apua.

Ota askel eteenpäin, jos olet kehunut kaveria.

Ota askel taaksepäin, jos olet arvostellut toisen vaatteita.

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos olet pystynyt rauhoittamaan itsesi, vaikka sinua on harmittanut kovasti.

Ota kaksi askelta eteenpäin, jos tsemppasit kavereita, kun olitte pelissä häviöllä.

1

OLE
SAMAA MIELTÄ

2

KERRO, MILTÄ SINUSTA
TUNTUU

3

MITÄ TOIVOISIT
TAPAHTUVAN?

4

YSTÄVYYDEN KULMA

PYSÄKKI-ohjeet

OLE SAMAA MIELTÄ

Kun toinen on sinulle vihainen tai loukkaantunut, keksi yksi asia, mistä voit olla toisen kanssa aidosti samaa mieltä. Yllättävästi tämä saattaa toimia. Molemmat saavat kertoa oman näkemyksensä. Jatkaa rataa eteenpäin.

KERRO MILTÄ SINUSTA TUNTUU

Kerro rehellisesti, miltä riita tai toisen käytös sinusta tuntuu. Se vaatii rohkeutta, mutta vie eteenpäin rauhan rakennusradalla. Kuunnelkaa keskeyttämättä molempien tunteet riitaan liittyen. Harjoitelkaa kuuntelua ilman, että yritätte keksiä puolustuksia tai selityksiä. Molemmat saavat kertoa omat tunteensa rauhassa ilman, että toinen keskeyttää.

MITÄ TOIVOISIT TAPAHTUVAN?

Kun olette olleet molemmat samaa mieltä toisen kanssa ja kertoneet, miltä teistä tuntuu, voitte siirtyä rauhanrakennusradan kolmannelle pysäkillle. Kertokaa molemmat, mitä toivoisitte nyt tapahtuvan. Haluatteko unohtaa riidan, antaa anteeksi, pyytää anteeksi tai tehdä jotakin muuta?

YSTÄVYYDEN KULMA

Tämän jälkeen voitte siirtyä radalla maaliin eli ystävyyskulmaan. Jutelkaa vielä hetki, miltä radan kulkeminen teistä tuntui ja mikä oli helpoin tai vaikein kohta

